

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2014-06-04
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr P 7223-13

KLAGANDE

Telge Peab AB
Bergviksgatan 18
152 41 Södertälje

Ombud: Bolagsjurist Lars Braun
c/o Peab AB
Box 808
169 28 Solna

MOTPART

Stadsbyggnadsnämnden i Södertälje kommun
151 89 Södertälje

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Stockholms läns beslut 2013-11-14 i ärende nr 40322-16323-2013,
se bilaga 1

SAKEN

Åtgärdsföreläggande avseende dörröppning på fastigheten Södertälje Körsbäret 5

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen ändrar det överklagade beslutet endast på så sätt att tiden
då Telge Peab AB ska ha vidtagit de förelagda åtgärderna bestäms till åtta veckor
från denna dom har vunnit lagakraft.

Dok.Id 369076

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00 -

BAKGRUND

Stadsbyggnadsnämnden i Södertälje (nämnden) har i beslut den 23 april 2013 förelagt Telge Peab Ab (bolaget) i egenskap av byggherre vid vite om 50 000 kr att senast den 31 maj 2013 att vidta lämpliga åtgärder på samtliga huvudentréer till bostadsbyggnaden Södertälje Körsbäret 5 så att personer med nedsatt rörelse- och/eller orienteringsförmåga kan öppna dörren självständigt (utan hjälp) samt upplyst om att om föreläggandet inte följs kan nämnden besluta att åtgärden ska genomföras på bolagets bekostnad samt hur det ska ske.

Bolaget överklagade beslutet till Länsstyrelsen i Stockholm (länsstyrelsen) som ändrade det överklagade beslutet på så sätt att tiden för vidtagandet av de förelagda åtgärderna förlängdes, se bilaga 1. Bolaget har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Bolaget har yrkat, som det får förstås, att åtgärdsföreläggandet ska upphävs. Till stöd för sin talan har bolaget anfört bl.a. följande. Boverkets regelsamling för byggande, BBR, anger att dörrar och portar ska utformas så att de lätt kan öppnas av personer med nedsatt rörelseförmåga. För att konstatera hur lätt en dörr går att öppna mäts dörrens öppningskraft. Öppningskraften är som högst när dörrlåset lämnar låskistan för att därmed minska till det når ett helöppnat läge.

Öppningskraften mäts i newton (N). BBR anger inte några gränsvärden kopplade till vilken högsta dörröppningskraft som gäller. Bolaget har genom mätningar visat att öppningskraften ligger i spannet 50-69 N i läget när dörrlåset lämnat låskistan för att därefter nå helöppet läge ligga i spannet 29-33 N.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen instämmer i de skäl som länsstyrelsen har angett för sitt avgörande. Vad bolaget nu har anfört föranleder ingen annan bedömning.

Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 25 juni 2014.

Karin Frick

Maria Backström Bergqvist

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Karin Frick, ordförande, och tekniska rådet Maria Backström Bergqvist. Föredragande har varit beredningsjuristen Nataša Mirošavić.

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN
Enheten för överklaganden
Göran Wirdéus

BESLUT

1 (3)

Datum
2013-11-14

Beteckning
40322-16323-2013

NACKA TINGSRÄTT
Avdelning 3

INKOM: 2013-12-12
MÅLNR: P 7223-13
AKTBIL: 5

Telge Peab AB
Bergviksgatan 18
152 41 Södertälje

Stadsbyggnadsnämnden i Södertälje kommun
151 89 Södertälje

Överklagande av beslut om åtgärdsföreläggande avseende dörröppning på fastigheten Körsbäret 5 i Södertälje kommun

Beslut

Länsstyrelsen ändrar det överklagade beslutet endast på så sätt att tiden då Telge Peab AB ska ha vidtagit de förelagda åtgärderna bestäms till två månader från det att bolaget fått del av detta beslut.

NACKA TINGSRÄTT

INK

2013 -12- 12

Akt. 30.77.23-13

Aktbil. 5

Bakgrund

Stadsbyggnadsnämnden i Södertälje kommun har i beslut den 23 april 2013 med stöd av 11 kap. 19 och 37 §§ plan- och bygglagen (2010:900), PBL, förelagt byggherren Telge Peab AB vid vite om 50 000 kronor att senast den 31 maj 2013 vidta lämpliga åtgärder på samtliga huvudentréer på fastigheten Körsbäret 5 så att personer med nedsatt rörelse- och/eller orienteringsförmåga kan öppna dörren självständigt (utan hjälp) samt upplyst att om föreläggandet inte följs kan nämnden besluta att åtgärden ska genomföras på bolagets bekostnad och hur det ska ske.

I tjänsteskrivelsen anförde samhällsbyggnadskontoret bland annat följande. De tekniska egenskapskraven på byggnadsverk är mycket viktiga då de motiveras av omsorgen om människors hälsa och säkerhet samt målen om ett hållbart samhälle och allas lika möjligheter att använda byggnader som uppförs. Samhällsbyggnadskontoret tolkar bestämmelserna i BBR att det menas att personer med nedsatt rörelse- och/eller orienteringsförmåga ska kunna passera entrédörren till flerbostadshus självständigt, utan hjälp och att denna dörr ska vara lätt att öppna. Kontoret gör bedömningen att dörren med öppningskraft på 68N/40N är för tung för att en person i rullstol ska kunna öppna dörren själv, utan hjälp. Samhällsbyggnadskontoret gör bedömning att entrédörren ska åtgärdas så att en rullstolsburen person ska kunna öppna dörren själv, utan hjälp. Vilken teknisk lösning som ska användas får byggherren välja själv. Dörrautomatik är lösningen som rekommenderas.

Telge Peab AB (Peab) överklagar nämndens beslut och yrkar att det upphävs. Till stöd för sin talan anför Peab bland annat följande. I Kammarrätten i Göteborgs dom den 4 mars 2008 i mål nr 333-07 fastställs att en rimlig öppningskraft för en entrédörr ligger mellan 40 och 70 N. Peab har låtit Geze Scandinavia mäta öppningskraften för alla tio entrédörrar på fastigheten Körsbäret 5. Öppningskraften uppmättes snitt till 61 N vid öppningsögonblicket och därefter 31 N till fullt öppnad dörr. Samtliga dörrar är enligt besiktningsprotokollet lättare att öppna än angivna 70 N varför Peab anser att samtliga dörrar uppfyller de krav som kan ställas vad gäller öppningskraft.

Stadsbyggnadsnämnden har inte ändrat sitt beslut.

Motivering

Enligt 8 kap 4 § första stycket 8 PBL ska ett byggnadsverk ha de tekniska egenskaper som är väsentliga i fråga om tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Av 11 kap. 19 § PBL framgår att om en byggherre låter bli att vidta en åtgärd och därigenom bryter mot en skyldighet enligt denna lag eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen, får byggnadsnämnden förelägga denne att inom en viss tid vidta åtgärden (åtgärdsföreläggande). Föreläggandet får enligt 37 § förenas med vite.

I 10 kap. 3 § plan- och byggförordningen (2011:338) anges att Boverket får meddela de föreskrifter som behövs för tillämpningen av bestämmelserna om egenskapskrav avseende tillgänglighet och användbarhet i 8 kap. 4 § första stycket 8 PBL.

Boverket anger i regelsamling för byggande, BBR, 3.143 Dörrar och portar, att tillgängliga och användbara dörrar och portar ska utformas så att de lätt kan öppnas av personer med nedsatt rörelseförmåga, medger passage med rullstol och så att tillräckligt utrymme finns för att öppna och stänga dörren efter rullstolen.

Vidare anger Boverket på sin webbplats angående frågan om hur man vet att en dörr är tung och inte lättöppnad följande. Om dörrar som ska vara tillgängliga och användbara har dörrstängare eller är tunga på annat sätt bör de förses med automatisk dörröppnare. I nuläget finns inte tillräckligt underlag för att ange en specifik dörröppningskraft. Enligt den brittiska tillgänglighetsstandarden BS 8300:2001 ska en dörr som ska vara användbar för personer med nedsatt funktionsförmåga ha högst 20 N i dörröppningskraft. Enligt tidigare praxis i Sverige ansågs en öppningskraft på 25 N acceptabel.

Länsstyrelsens bedömning

Frågan i ärendet är i första hand vilka krav på öppningskraft som kan ställas på Peab i egenskap av beställare och adressat för föreläggandet. Den kraft som Peab hänvisar

till och som kammarätten lagt till grund för den återopade domen som avser fråga om bostadsanpassningsbidrag, dvs. om kommunen ska bekosta ombyggnad eller om det behövs av andra orsaker, exempelvis gällande föreskrifter, bygger på ett yttrande från Boverket från 1999. Som framgår av Boverkets uttalande på webbplatsen synes verket emellertid numera anse att en betydligt lägre nivå på lämplig öppningskraft ska gälla och länsstyrelsen anser därför att kammarrättens dom saknar betydelse för bedömningen av vilken öppningskraft som kan krävas i nu aktuellt ärende. Mot den bakgrunden finner länsstyrelsen att de värden som Peab uppmätt på de aktuella dörarna är för höga och att nämnden därmed haft fog för ett åtgärdsföreläggande. Det har inte heller framkommit annat än att Peab har faktisk och rättslig möjlighet att följa föreläggandet och vitet är inte oskäligt högt. Vid angivna förhållanden ska överklagandet avslås i sak. Då tiden för fullgörande av föreläggandet har passerat bör emellertid tiden ändras på så sätt att åtgärderna ska ha vidtagits senast två månader från det att Peab fått del av detta beslut.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen, Nacka tingsrätt, enligt bilaga.

Beslut i detta ärende har fattats av juristen Lars-Ove Olsson. Föredragande har varit juristen Göran Wirdéus.

Lars-Ove Olsson

Göran Wirdéus

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL SOM HAR ÖVERKLAGATS TILL MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn, datum för domen samt målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Till överklagandet ska bifogas lika många kopior av skrivelsen som det finns motparter i målet. Har inte klaganden bifogat tillräckligt antal kopior, framställs de kopior som behövs på klagandens bekostnad.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.